

ONAJ STARI MILOSEVIC

Author: [IWPR](#)
[ICTY](#)

Svadljivi optuzenik odbija se suglasiti s imenovanjem novog suca

U svojoj dobro poznatoj maniri, bivsi jugoslavenski predsjednik Slobodan Milosevic ovog je tjedna jos jednom prkosno istupio protiv Haskog tribunala, odbijajuci prihvatiti imenovanje novog suca u procesu koji se protiv njega vodi.

Da bi bio imenovan novi predsjedavajući – umjesto suca Ricarda Meja (Richard May), koji je zbog bolesti bio prinudjen podnijeti ostavku – sudu je neophodna i suglasnost Milosevica.

Predstavnici tuzilastva su za IWPR izjavili da ce i u nastavku sudjenja insistirati na daljnjem razmatranju Miloseviceve odgovornosti za genocid, iako su “prijatelji suda” (amici curiae) zahtijevali da te optuzbe budu povucene.

Tuzilastvo je ovog tjedna pisanim putem obrazlozilo svoj stav, ali je rasprava o tom podnesku odrzana iza zatvorenih vrata, jer se navodno ticala tajnih dokaza, cije iznosenje u javnost nije dozvoljeno.

Na saslanju sazvanom iskljucivo zbog optuzenikovog izjasnjavanja o imenovanju novog predsjedavajućeg, Milosevic je dva puta odbio odgovoriti je li s time suglasan.

On je, umjesto toga, ponovio kako nema namjeru zauzimati bilo kakav stav o “administrativnim pitanjima”, budući da je po njegovom misljenju Tribunal svakako “ilegalan”, odnosno da – kako je i u ovoj prilici istakao bivsi predsjednik – predstavlja puko “sredstvo za vodjenje rata” protiv njegove zemlje.

Ovim specijalnim zasjedanjem predsjedavao je predsjednik Tribunala Teodor Meron (Theodore Meron), koji je konstatirao da ce – posto optuzeni nije dao “jasnu i nedvosmislenu” suglasnost s imenovanjem novog suca – Milosevicev odgovor biti tretiran kao odbijanje.

Teorijski govoreci, ovakav bi negativan odgovor mogao dovesti i do ponavljanja citavog procesa. Bila bi to u logistickom smislu prava nocna mora, s obzirom da je izvodjenje dokaza optuzbe trajalo preko dvije godine i da je u tu svrhu bilo pozvano vise stotina svjedoka.

Medjutim, po pravilima Tribunala preostala dvojica sudac ipak imaju pravo – ukoliko smatraju da je to u interesu pravde – nastaviti sudjenje bez imenovanja novog suca, pa cak i bez suglasnosti okrivljenog. Milosevic pak ima pravo protiv takve odluke podnijeti zalbu – ali bi sudjenje i u tom slucaju, sve do eventualne odluke zalbenog vijeca o prihvatanju tog prigovora, svakako bilo nastavljeno.

Preostala dvojica sudaca su Patrik Robinson (Patrick Robinson) s Jamajke – koji je vec zamjenjivao predsjedavajućeg Meja – i O-gon Kwon (O-gon Kwon) iz Juzne Koreje. Treceg clana sudskog vijeca morat ce imenovati glavni tajnik Ujedinjenih naroda.

Prema objasnjenju koje je Meron dao Milosevicu, sudac koji bi bio imenovan morao bi prethodno potvrditi kako je u potpunosti upoznat s dosadasnjim tokom sudjenja. Nije sasvim jasno da li bi zbog toga mogao biti odlozen pocetak dokaznog postupka obrane, koji je zakazan za 8. lipnja/juna. Naime, zapisnici s odrzanih

zasjedanja sadrže više od 30.000 stranica teksta, kojima treba dodati i citav ocean ostale dokazne gradje (nekoliko desetina tisuća stranica!), s čijim bi se sadržajem novi sudac također morao upoznati prije nego što suđenje bude nastavljeno.

Portparol Tribunala Dzim Lendejl (Jim Landale) izjavio je kako sud, usprkos svemu, namjerava nastaviti suđenje Miloseviću "prema utvrđenom planu".

S druge strane, promatrači su već izrazili zabrinutost zbog mogućnosti da ulogu predsjedavajućeg preuzme Robinson, koji je u dosadašnjem toku procesa – po nekim mišljenjima – pokazao da je izrazito naklonjen Miloseviću. No, istini za volju, posljednjih je mjeseci i Robinson prema optuženom pokazao nešto veću dozu strogosti.

Osim što je odbio suglasiti se s imenovanjem novog suca, Milosević je najnovije pojavljivanje pred sudom – prvo poslije više od mjesec dana pauze – iskoristio i da se pozali na uvjete u kojima priprema vlastitu obranu. Također je zahtijevao da u tu svrhu bude privremeno pušten na slobodu, kako bi "nesmetano" obavio razgovore sa svojim potencijalnim svjedocima.

"Ne postoji nikakva opasnost od mog bijega", rekao je on. "Ne namjeravam pobjeći, nego dokazati da je optužnica koja je protiv mene podignuta – lažna."

U racionalnije intoniranom segmentu svog izlaganja, Milosević je zatražio i produžetak roka za pripremu obrane, napominjući da je 90 dana – koliko mu je sud stavio na raspolaganje – "premalo u usporedbi s višegodišnjim pripremanjima koje je izvršila optužba". Istakao je i da su ga liječnici u Tribunalu upozorili da ne bi smio raditi više od tri dana tjedno, što – kako je rekao – samo po sebi znači da bi vrijeme za pripremu obrane trebalo biti produženo na makar 30 tjedana.

Ostro je kritizirao i odluku sudskog vijeća na osnovu koje mu je za izvođenje obrane dano samo 150 radnih dana – što je dvostruko manje od trajanja dokaznog postupka optužbe – i zatražio da taj broj bude dvostruko veći.

Milosević je i ovu priliku iskoristio da se naruga tužilaštvu zbog toga što je ono svoje dokaze izlagalo i na tajnim zasjedanjima, krijući identitet mnogih svjedoka. "Za razliku od optužbe, ja ne namjeravam pozvati zaštićene svjedoke", rekao je on.

U dosadašnjem toku procesa, suci su zaista pristali na to da brojni svjedoci optužbe podnesu pisane izjave i tako – iz sigurnosnih razloga, odnosno zbog nestabilnosti koja u regiji još uvijek traje – izbjegniju pojavljivanje pred sudom. Veliki broj sudskih dokumenata također je, u skladu sa zahtjevima različitih država-podnosilaca, nosio oznaku "povjerljivo".

Stoga je Milosević ponovo optužio Tribunal da mu zapravo sudi tajno.

No, izgleda da je i Ured tužilaštva nezadovoljna mjerama zaštite koje prate suđenje Miloseviću, a koje su, naizgled paradoksalno, uglavnom poduzimane na zahtjev prve post-milosevićevske Vlade Srbije.

Prema podacima iz Tribunala, srpska vlada je zatražila da veliki broj predatih dokumenata ostane u tajnosti iz razloga "nacionalne sigurnosti". Tvrdi se i da mnogi od tih dokumenata praktično potvrđuju umiješanost srpske vlade u bosanski rat.

Naime, spomenuti bi dokumenti mogli biti iskoristeni protiv beogradske vlade u jednom drugom sudskom postupku, koji bi – takodjer u Hagu, u jednoj zgradi svega nekoliko blokova udaljenoj od Tribunala – uskoro trebalo zapoceti pred Medjunarodnim sudom pravde (MSP). Bosanska je vlada pokrenula spor protiv Beograda, optuzujuci ga za genocid; tuzena pak strana i dalje tvrdi da Milosevicev rezim nije sudjelovao u ratu koji je vodjen izvan granica Srbije.

Obracajuci se Vijecu sigurnosti UN-a, glavna tuziteljica Tribunala Karla del Ponte (Carla del Ponte) u listopadu/oktobru 2003. optuzila je srpske vlasti da “zele . . . prikriti dokaze koji potvrđuju umijesanost . . . bivseg rezima u zlocine pocinjene u Bosni i Hercegovini”.

Izvjesni predstavnici Tribunala izgleda smatraju da je opisani pristanak na tajnost bitno ugrozio nastojanja Haskog suda da narodima bivse Jugoslavije otkrije istinu o ratovima kojima je njihova zemlja opustosena. “Ponekad mi se cini da narode Jugoslavije ni za korak nismo priblizili istini”, izjavio je jedan od izvora IWPR-a iz Tribunala.

S druge strane, ostali predstavnici Tribunala ukazuju da u tom pogledu nije ni postojala prevelika mogucnost izbora. “Stvar je vrlo jednostavna: ili cemo pristati na to da spomenuti dokumenti ostanu tajni, ili ce nam oni ostati nedostupni”, rekao je jedan od njih.

Ana Uzelac izvjestava za IWPR iz Haga.

Focus: Medunarodni krivicni sud za bivsu Jugoslaviju

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/onaj-stari-milosevic>